

Les 5 Mijn liefste Rosa

LEESNIVEAU

Woensdag, 2 maart 2006

Mijn liefste Rosa,

1 Nu ik mijn liefste aan jou weer moet gaan maken, wordt dit
2 toch een lastiger opdracht dan ik had gedacht. Er speelt zoveel
3 door mijn hoofd over vroeger en ik moet echt proberen om niet
4 te veel af te dwalen en me alleen aan jouw opdracht te houden.

5 Toen ik een jaar of acht was, erfden wij van een oom een
6 Edison fonograaf. Het was een houten kastje waarop een keker
7 zat en opzij zat een slinger. Er hoorden ook tientallen mooie
8 houten kisten bij waarin rollen zaten van war. Op die
9 rollen om war zaten groeven, net als bij de later henzspul-
10 platen. Elke rol zat in een kartonnen huis waarop stond wie
11 en wat je te horen kreeg. De rol ging vervolgens in de keker
12 en had voorzichtig moest je een armopje, waarop een schijf met
13 diamantje, op de rol plaatsen. En dan slingerde je het hele
14 junkje aan. Ook hoorde er een grote koperen hoorn bij die het
15 geluid versterkte.

16 Tientallen hebben wij heel wat zondagen uren zitten
17 luisteren naar beroemde stemmen uit die tijd. Er waren ook
18 blanco rollen waar je zelf iets mee op kon nemen. Ik weet nog
19 dat ik op een van die zondagen mijn hoofd heel ver in die
20 hoorn moest steken en een lied heb gezongen. Overigens niet met
21 succes!

22 Toen ik later trouwde viel op, kreeg ik alles mee van mijn
23 ouders. Uitsluitend hebben we de koperen hoorn in de oorlog
24 meden inleveren bij de Duitsers. De kisten met toch wel hon-
25 derden prachtige opnamen stonden in de oorlog bij ons op
26 zolder. Toen ons huis werd getroffen door een granaat, was
27 er van die kisten niet wat meer over. Ik geloof dat Willem er
28 nog een paar heeft. In ieder geval is de fonograaf nog ergens
29 bij hem, maar gelukkig zal er wat niet meer uit komen.

30 Mijn liefste Rosa, ik hoop dat je wat van deze informatie hebt
31 en dat je een goud punt krijgt voor je spraakwerk.

Jouw oma

1. 'Nu ik mijn belofte aan jou waar moet gaan maken, wordt dit toch een lastigere opdracht dan ik had gedacht.' regel 1 en 2
Wat heeft oma aan Rosa beloofd? Oma heeft aan Rosa beloofd om ...
- een verhaal te schrijven over de Tweede Wereldoorlog.
 - een spreekbeurt te maken over een fonograaf.
 - Rosa te helpen bij haar spreekbeurt.
 - samen met haar herinneringen aan vroeger op te halen.
2. Wat denk je? Waar gaat Rosa haar spreekbeurt over houden?
-
-

3. Op welke foto zie je een fonograaf zoals oma die beschrijft in haar brief?
 Op foto nummer _____

4. 'Op die rollen van was zaten groeven, net als bij de latere langspeelplaten.' regel 9
Welke zin is goed?
- Oma vindt dat langspeelplaten en de rollen van was een beetje op elkaar lijken.
 - Oma vindt dat de rollen van was veel beter zijn dan langspeelplaten.
 - Oma vindt dat langspeelplaten en de rollen van was heel erg verschillend zijn.
 - Oma vindt dat langspeelplaten veel beter zijn dan rollen van was.

5. De Tweede Wereldoorlog duurde van 1940 tot 1945. Wanneer denk je dat oma ongeveer geboren is?
- tussen 1900 en 1920
 - tussen 1920 en 1940
 - tussen 1940 en 1960
 - tussen 1960 en 1980

6. De fonograaf uit de brief van oma is vaak van eigenaar verwisseld. Welke volgorde van eigenaren is goed?
- Edison - oma en opa - Willem - Rosa
 - Edison - oudoom - oma en opa - Willem
 - oudoom - ouders van oma - Duitsers - Willem
 - oudoom - ouders van oma - oma en opa - Willem

7. 'De kisten met toch wel honderden prachtige opnamen stonden in de oorlog bij ons op zolder.' regel 24, 25 en 26
Door welk woord kun je het woord 'opnamen' in deze zin vervangen?
- boeken
 - langspeelplaten
 - muziekstukken
 - fonografen

8. 'In ieder geval is de fonograaf nog ergens bij hem, maar geluid zal er wel niet meer uit komen.' regel 28 en 29
Waarom denkt oma dat er geen geluid meer uit de fonograaf komt?
-
-
-
-
-
-
-
-

Emmen laat gevallen olifant inslapen

Dierenartsen hebben gisteravond laat in Dierentuin Emmen de olifant Annabel laten inslapen. De artsen zagen geen andere mogelijkheid nadat Annabel gistermiddag tijdens een stoepartij met andere olifanten in een droge gracht om het buitenverblijf viel en niet meer op haar benen kon staan.

Alleen haar naaste verzorgers waren bij de euthanasie aanwezig. De ontzetting onder medewerkers van de dierentuin was groot; Annabel was het oudste dier in het park, en een publiekslieveling.

De 45 jaar oude Aziatische olifant viel om ongeveer vier uur zondagmiddag in de gracht. Ze viel door het schrikdraad heen.

Het dierentuinpersoneel probeerde de olifant aanvankelijk met balken op te krikken. Dat lukte niet. Medewerkers gaven Annabel ondertussen ter afleiding broodjes.

De brandweer probeerde Annabel vervolgen met luchtkussens overeind te krijgen. Dat lukte wel, maar ze bleef niet op haar benen staan.

Tegen half zeven gisteravond arriveerde een grote kraan, waarmee Annabel uit de gracht werd getakeld. Ook toen lukte het de olifant niet op eigen benen te staan.

De olifant is de oudste van de kudde in het dierenpark. Ze komt oorspronkelijk uit Thailand, waar ze werd vrijgekocht uit een werkkamp voor olifanten.

Het dier verkeerde mogelijk in een shock.

1. 'Alleen haar naaste verzorgers waren bij de euthanasie aanwezig.'

regel 6 en 7

Wat wordt er bedoeld met 'euthanasie'?

Je kunt het lezen in regel 2 en 3.

2. Hoe is olifant Annabel in de gracht beland?

Dat heb ik gelezen in regel _____

3. 'De ontzetting onder medewerkers van de dierentuin was groot' regel 7 t/m 9

Het woord 'ontzetting' kun je hier vervangen door:

- schrik
 woede
 angst
 teleurstelling

4. 'Het dierentuinpersoneel probeerde de olifant aanvankelijk met balken op te krikken,' regel 14 en 15

Het woord 'aanvankelijk' kun je hier vervangen door:

- ten slotte
 met z'n allen
 eerst
 het liefst

5. Waarom kreeg olifant Annabel broodjes van de verzorgers?

- Omdat ze honger had.
 Omdat ze afgeleid moest worden.
 Omdat ze wilde spelen.
 Omdat de verzorgers lief voor haar wilden zijn.

6. Op welke drie manieren is geprobeerd om olifant Annabel weer op de been te krijgen?

7. Waar leefde olifant Annabel voordat ze in Dierenpark Emmen kwam wonen?

8. Welke zin is goed?

- Toen olifant Annabel overleed was alleen de dierenarts aanwezig.
 Olifant Annabel was een werkolifant voordat ze in Emmen kwam wonen.
 De brandweer probeerde olifant Annabel uit het water te trekken.
 Om vier uur zondagmiddag is olifant Annabel overleden.

9. Waar in de tekst kun je lezen wat het oudste dier van Dierenpark Emmen is? In regel _____, want daar staat _____
